

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

182

Vragen van het lid **Kerstens** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat hulpverleners afhaken door te lage zorgtarieven* (ingezonden 9 september 2019).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 1 oktober 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Hulpverlener haakt af door laag zorgtarief Eindhoven»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u de signalen dat zorgtarieven voor de begeleiding van cliënten met een persoonsgebonden budget (pgb) niet kostendekkend zijn en hulpverleners daarom geen andere keuze hebben dan te stoppen?

Antwoord 2

Ik heb uw Kamer op 27 juni 2019 geïnformeerd² over de wijze waarop verstrekkers, op basis van wet- en regelgeving, de tarieven voor een pgb vaststellen. Ik ben in deze brief ook ingegaan op signalen over tarieven van Per Saldo en MantelzorgNL. In deze brief heb ik aangegeven dat gemeenten bij de uitvoering van de Wmo 2015 passende ondersteuning moeten bieden, waarbij de hoogte van het pgb toereikend moet zijn als een cliënt een pgb wil en kan beheren.

Op grond van de Wmo 2015 dienen gemeenten in de verordening op te nemen hoe de hoogte van het pgb wordt vastgesteld. Gemeenten kunnen verschillende tarieven hanteren voor verschillende voorzieningen. Het vaststellen van een tarief vraagt om een zorgvuldige onderbouwing. Ik hecht

¹ https://www.ed.nl/eindhoven/hulpverlener-haakt-af-door-laag-zorgtarief-eindhoven~ac9e3f69/?referrer=https://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKewiX3uLhnbkAhWB-6QKHZd5BcsQFjAAegQIAhAB&url=https%3A%2F%2Fwww.ed.nl%2Feindhoven%2Fhulpverlener-haakt-af-door-laag-zorgtarief-eindhoven~ac9e3f69%2F&usg=AOvVaw2fW14YO_0Wkx5QDzg8cJL0

² Kamerstuk 25 657, nr. 320

eraan dat gemeenten dit doen. Met de VNG zal ik daarom in gesprek treden om te bezien of gemeenten hun tarieven voldoende onderbouwen, zoals de wettelijke kaders impliceren. De pgb-tarieven kunnen door de gemeente periodiek worden aangepast. Gemeenten moeten zich er wel van vergewissen dat budgethouders een toereikend tarief behouden om de benodigde ondersteuning in te kopen. Als de budgethouder het oneens is over een eventuele wijziging, kan deze met de gemeente in gesprek. De gemeente Eindhoven geeft aan te werken met zowel uurlonen als vaste maandtarieven. Zij geven aan dat als een cliënt ondersteuning nodig heeft, waarvoor de vastgestelde tarieven ontoereikend zijn, er maatwerk wordt geleverd. Hierdoor is het mogelijk intensievere ondersteuning in te zetten. Uit deze toelichting maak ik op dat het lokale beleid is ingericht op het leveren van passende ondersteuning.

Vraag 3

Herkent u tevens de signalen dat het verlengen van een pgb zo lang duurt dat de zorg opgeschort moet worden?

Antwoord 3

Vanaf het moment dat de inwoner bij de gemeente melding maakt van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, heeft de gemeente zes weken de tijd om onderzoek te doen, waarna binnen twee weken een beslissing op de aanvraag volgt. Deze termijnen en werkwijze zijn ook van toepassing voor een pgb-aanvraag en mogen niet worden overschreden. Indien de gemeente voor een zorgvuldig onderzoek langer de tijd nodig heeft, vindt overleg met de aanvrager plaats en kan de termijn na toestemming van de aanvrager worden verlengd. Van gemeenten verwacht ik dat zij wettelijke termijnen in acht nemen.

De gemeente Eindhoven geeft aan dat de organisatie van de toegang sinds 1 januari 2019 anders is ingericht. De wijziging van de organisatie van de toegang heeft helaas tot gevolg gehad dat tijdelijk wachtlijsten voor de toegang tot de Wmo zijn ontstaan, ook voor aanvragen en verlengingen van een pgb. Ik heb hier de afgelopen periode regelmatig contact over gehad met de gemeente Eindhoven. De gemeente heeft effectieve maatregelen genomen. Van de gemeente Eindhoven heb ik begrepen dat de (her)aanvragen die nu worden ingediend, allemaal binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Mijn beeld is dat de gemeente Eindhoven de ontstane situatie daarom inmiddels goed in beeld en onder controle heeft.

Vraag 4

Maakt u zich ook zorgen over het feit dat pgb-houders door deze situatie de regie over hun leven kwijtraken en niet de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben als ook dat dat niet de bedoeling kan zijn?

Antwoord 4

Zie het antwoord op vraag 3.

Vraag 5

Deelt u de mening van de genoemde psychosociaal therapeut dat er sprake is van een «ontmoedigingsbeleid» om pgb-houders over te laten stappen op verzekerde zorg omdat gemeenten hiermee de administratieve last verlagen? Zo nee, waar baseert u dit op?

Antwoord 5

Ik heb uw Kamer op 2 juli 2019 geïnformeerd³ over de daling van het aantal Wmo pgb's. In deze brief is aangegeven dat de term ontmoediging te algemeen is, maar dat de cliënt een gesprek met de consulent kan ervaren als het ontmoedigen van een pgb. In het keukentafelgesprek kan bijvoorbeeld de consulent aangeven dat de gemeente een soortgelijk aanbod ook heeft ingekocht in natura. Daarnaast kunnen er op basis van limitatieve weigeringsgronden gegronde redenen zijn waarom cliënten in bepaalde situaties een pgb geweigerd wordt. De gemeente Eindhoven heeft aangegeven het toegangsproces zorgvuldiger te hebben ingericht. In dit proces is aanvullend

³ Kamerstuk 25 657, nr. 321

opgenomen dat een aanvrager een budgetplan opstelt en dat de gemeente grondiger onderzoekt of de aanvrager (of diens vertegenwoordiger) budgetvaardig is.

Vraag 6

Acht u het redelijk van hulpverleners te verwachten dat zij de zorg onbetaald doorzetten om te voorkomen dat cliënten met complexe problematiek pardoes zonder hulp komen?

Antwoord 6

Nee, gemeenten hebben op basis van de Wmo 2015 de wettelijke taak om ondersteuning te bieden als de behoefte op basis van het onderzoek is vastgesteld. Uiteraard mag niet van hulpverleners verwacht worden dat zij de zorg onbetaald doorzetten. Ik verwacht van gemeenten dat zij er alles aan doen om dergelijke situaties te voorkomen.

Vraag 7

Hebben gemeenten het recht het zorgtarief zonder beargumentering te verlagen wanneer de zorgvraag onveranderd blijft?

Antwoord 7

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 8

Baart het u zorgen dat hulpverleners te moedeloos zijn geraakt om rechtszaak na rechtszaak aan te spannen? Zo ja, welke actie gaat u ondernemen om te voorkomen dat gemeenten pgb-houders onrechtmatig bejegenen?

Antwoord 8

Ik ontvang op dit moment geen signalen dat gemeenten aansturen op rechtszaken en budgethouders onrechtmatig bejegenen. Mocht dit wel het geval zijn, dan zal ik de betreffende gemeente daarop aanspreken. Momenteel zie ik daartoe echter geen reden.